

V етап (2008-2011рр.)	Програма «Stand-By» затверджена 5.11.2008 р. – 16,43 млрд. дол. США. (Фактично отримано 10,6 млрд. дол. США)
	Програма «Stand-By» затверджена 28.07.2010 р. – 15,1 млрд. дол. США. (Фактично отримано 3,4 млрд. дол. США)

Загалом, в рамках співпраці з МВФ упродовж 2008 – 2011 років Україна отримала 14,4 млрд. дол. США [4].

Кредити МВФ відіграли позитивну роль в економіці країни, оскільки сприяли вирішенню проблем платіжного балансу, проведенню рефінансування зовнішнього боргу корпорацій, комерційних банків та рекапіталізації останніх.

З метою забезпечення своєчасного обслуговування та погашення наданих позик, МВФ розроблено Програму виплат по кредиту, за якою Україна зобов'язана його повернути упродовж 2010 – 2014 рр. При цьому, прогнозна сума виплат на 2013 – 2014 рр. становить 5,2 млрд. дол. США й 1,9 млрд. дол. США відповідно.

На сьогоднішній день відновлення кредитування МВФ є вкрай важливим, оскільки золотовалютні резерви НБУ скоротились до 25,3 млрд. дол. США (станом на 1.12.2012 р.), що нижче безпечного рівня. Згідно прогнозів, співпраця України з МВФ буде відновлена у лютому 2013 року, в якому передбачається отримати перший транш за новою кредитною лінією у розмірі 1,5 млрд. дол. США, що допоможуть вирішити питання виплат за строковими кредитами фонду [5].

Продовження співпраці України з Міжнародним валютним фондом може принести користь економіці країни, але при цьому присутні й деякі ризики. Продовження співпраці з МВФ має стати гарантією проведення структурних реформ в українській економіці. Другий позитивний момент – внутрішня і зовнішня стабільність, підтримка курсу, покриття дефіциту бюджету. Разом із тим, робота програми МВФ означає можливість появи ризиків, зокрема кошти від МВФ можуть бути витрачені на структурні реформи. Другим ризиком є збільшення державного боргу [6].

Література

1. *Співробітництво України з МВФ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua/>.*
2. *Гришина Л.О. Україна та Міжнародний валютний фонд: перспективи співпраці / Л.О. Гришина // Сталий розвиток економіки. – 2012. - №3. – С. 26 – 29.*
3. *Україна та МВФ: від діалогу до співпраці чи навпаки? [Електронний ресурс] / Леван Саакадзе // – Режим доступу до статті : <http://www.uspp.org.ua/interview/11.ukrainia-ta-mvf-vid-dialogu-do-spivpraci-chi-navpaki.htm>.*
4. *Доліновська О.Я. Співпраця України з МВФ та перспективи розвитку економіки держави / О.Я. Доліновська // Ефективна економіка. – 2012. - №9.*
5. *Співпраця України з МВФ буде відновлена у лютому 2013 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://kolomyia.org/se/sites/pb/48335/>.*
6. *Штефоно А.П. Співпраця України з Міжнародним валютним фондом: реалії та перспективи [Електронний ресурс] / А.П. Штефоно // – Режим доступу до статті : http://www.rusnauka.com/16_ADEN_2010/Economics/68489.doc.htm.*

Юлія МЕЛЬНИК

Тернопільський національний економічний університет

Е-КОМЕРЦІЯ НА СВІТОВОМУ АРТ-РИНКУ

Протягом останніх років в інфраструктурі світового арт-ринку відбуваються кардинальні зрушення: все більшої ваги набуває електронна торгівля творами мистецтва (Е-комерція, Art E-commerce). Як відомо, електронна комерція - це сфера цифрової економіки, що включає всі фінансові та торгові трансакції, що проводяться за допомогою комп'ютерних мереж, та бізнес-процеси, пов'язані з проведенням цих трансакцій [1; 2]. На світовому арт-ринку до таких

трансакцій можна віднести: продаж творів мистецтва за допомогою Інтернету; онлайн-аукціони творів мистецтва; мистецькі ярмарки в режимі онлайн; електронні торги і арт-дилерство; операції з арт-активами у соціальних мережах.

Згідно з дослідженнями Artprice, традиційна система організації торгів арт-активами в аукціонних домах поступається місцем онлайн-торгам. Зокрема, окремі аукціони (такі, як Heffel, Saffronart, Christie's, Sotheby's) створили електронні платформи для торгівлі творами мистецтва. Так, за період 2010-2011 рр. у одного з лідерів арт-ринку, аукціону Christie's, обсяги прибутку від онлайн-торгів зросли на 29% [3]. Висновки Artprice підтверджують і експерти Міжнародної конфедерації асоціацій арт-дилерів CINOА (Confédération Internationale des Negociants en Oeuvres d'Art) [4]. Тенденція розвитку Е-комерції на світовому ринку творів мистецтва супроводжується активним використанням аутсорсингу. Зокрема, аукціонний дім Philips de Pury передав на аутсорсинг компанії Live Auctioneers функції онлайн-торгів [5].

Появу нової бізнес-моделі арт-ринку і її динамічний розвиток можна пояснити з двох точок зору. З позиції міжнародної економіки, основною причиною розвитку Е-комерції на арт-ринку є глобалізація. Світовий арт-ринок стає все більш інтернаціональним, і його глобальну природу найкраще відображають Інтернет-торги. Крім того, поява цілої групи заможних колекціонерів з Азійсько-Тихоокеанського регіону, Росії, Близького Сходу потребує швидкого доступу до інформації про арт-ринок та можливості подати заявку про купівлю. З точки зору міжнародного маркетингу, розвиток електронної комерції творами мистецтва зумовлений зміною поведінки споживачів, які все частіше віддають перевагу купівлі товарів в режимі «онлайн» у зв'язку з прискоренням темпів життя.

За даними звіту IBISWorld, у 2011 р. загальний розмір онлайн-ринку творів мистецтва склав 287,5 млн. дол. [6]. Найбільших масштабів він сягнув у Китаї. Це відбулося з двох причин: по-перше, стрімкого росту арт-ринку (очікувані темпи росту в найближчі 5 років – 69%), по-друге – зростання електронної комерції у Китаї в цілому.

Е-комерція на світовому арт-ринку має низку переваг порівняно з традиційною системою організації торгів: 1) прискорення поширення інформації про арт-ринок, його учасників та арт-активи; 2) є потужним інструментом маркетингових комунікацій (зокрема, соціальні арт-мережі); 3) можливість налагодження контактів між продавцями і покупцями творів мистецтва у трансконтинентальному масштабі; 4) дешевий і ефективний інструмент доступу продавців на арт-ринку до потенційних споживачів; 5) можливість порівняння цін на арт-активи в різних частинах світу завдяки електронним базам даних про аукціонні торги. Основною перевагою даної моделі організації арт-ринку вважаємо пом'якшення проблеми асиметрії інформації на арт-ринку між продавцем і покупцем твору мистецтва. Це досягається завдяки великому обсягу інформації про арт-активи в мережі Інтернет та можливості прямого контакту споживачів з виробниками творів мистецтва, без участі арт-дилера (слід зауважити, що це правило діє лише для сучасного мистецтва).

Водночас, Е-комерція на світовому арт-ринку не позбавлена певних недоліків: відсутність безпосереднього фізичного контакту потенційного споживача з предметом мистецтва до моменту купівлі, надмірна перенасиченість інформацією, нижчий рівень цін на арт-активи. Зважаючи на це, електронні системи торгів мають стати доповненням до традиційних аукціонів (зокрема, електронні каталоги, розклади торгів, моніторинг динаміки попиту і пропозиції під час торгів в режимі реального часу, електронні бази даних результатів торгів і аукціонних цін тощо). Таку практику активно застосовують Sotheby's та Christie's, при цьому фізичні торги залишаються головними.

Отже, можна зробити висновок про формування віртуального ринку творів мистецтва, який дає можливості доступу до торгівлі творами мистецтва учасникам ринку з будь-якої точки світу. Водночас, такий ринок не може функціонувати самостійно, а лише як доповнення до фізичного арт-ринку, оскільки специфіка арт-активу потребує безпосереднього контакту з ним потенційного покупця до моменту здійснення купівлі.

Література

1. *Schneider G. P. Electronic Commerce. - Course Technology; 8 edition, 2008. – 680 p.*
2. *Мельник О.В. Електронна комерція як складова частина електронного бізнесу // Дев'ята Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Соціум. Наука. Культура» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://intkonf.org/melnik-ov-elektronna-komertsiya-yak-skladova-chastina-elektronnogo-biznesu>.*
3. *Art Market Trends 2011. – Artprice, 2012.*
4. *Арт-ярмарки и онлайн-аукционы против традиционных галерей: кто победит? // ARTInvestmentRU. – 03.08.2011 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://artinvestment.ru/invest/analytcs/20110803_rynok_iskusstva.html.*
5. *Live Auctioneers [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.liveauctioneers.com>.*
6. *Online Art Sales Industry Report 2011 [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.ibisworld.com.au>.*

Євген НІКОЛАСЬВ

Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана

ГУМАНІЗАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ПОЛІТИКИ БЕЗПЕКИ

Засади сучасної політики ЄС у сфері безпеки сформульовані майже 10 років тому в Європейській стратегії безпеки „Безпечна Європа у кращому світі” (схвалена 12.12.2003 р.). Серед актуальних загроз безпеці, що стосуються ЄС, у цьому документі згадані енергетична залежність та боротьба за природні ресурси, недоїдання та голод, зубожіння та хвороби, міграція та пов'язані з нею потрясіння, тероризм, розповсюдження наркотиків та зброї масового знищення, регіональні військові конфлікти, організована злочинність, фіаско держави, приватизація насильства тощо. Ці загрози динамічні, швидко поширюються, впливають на європейську безпеку навіть у тому випадку, якщо вони виникають далеко за межами європейського континенту. У стратегії визнається, що «жодна з нових загроз не є виключно військовою, і не може бути врегульована виключно воєнними засобами» [1]. Нові проблеми безпеки мають вирішуватися за допомоги комплексу воєнних, політичних, поліцейських, економічних, юридичних, гуманітарних інструментів. Цей комплекс заходів, проте, у рамковому документі деталізований доволі слабо.

Стратегія внутрішньої безпеки Європейського Союзу, прийнята у 2010 р., пропонує виключно політичне бачення безпекової проблематики, адже вона визнає спільними для всіх країн-членів ЄС такі загрози, як тероризм, важкі злочини, організовану, кібер- та транскордонну злочинність, насильство й жорстокості, природні та антропогенні катаклізми, аварії на автошляхах. Цей документ не є строго економічним, він лишає поза увагою світову фінансово-економічну кризу та породжені нею загрози. А проте, всупереч прийнятій у часи Холодної війни сфокусованості політики безпеки на державі (державна є як основним об'єктом захисту, так і монопольним суб'єктом реалізації відповідної політики), тепер політика безпеки стає більш гуманістичною, спрямованою на захист не так державних інститутів, як людських спільнот [3]. Усувається класичний поділ між сферами внутрішньої (організована злочинність, громадські заворушення) та зовнішньої (війна, оборона) безпеки. Євросоюз пропагує в світі нові підходи до безпеки, що ґрунтуються на принципах сталого миру й розвитку, свободи, демократії, прав людини, верховенства права, соціальної солідарності, ефективного управління [5, р. 1].

В європейських дослідженнях сформувалася ціннісна концепція соціальної безпеки. Західноєвропейська інтеграція сприяє зростанню міграції людей різних національностей та культурних традицій. З цим пов'язані побоювання щодо розмивання політичного суверенітету й культурної автономії населення європейських держав. Проблема збереження цінностей, національної ідентичності, згуртованості та солідарності (cohesion and solidarity policy) суспільства стала частиною безпекових досліджень. Наукова спільнота прийняла пропозицію Копенгагенської школи (О. Вейвер, Б. Бузан та ін.) розуміти під соціальною безпекою (societal security) «здатність суспільства зберегти свої основні [культурні] риси в умовах поточних змін та можливих чи наявних загроз» [6, р. 23], де об'єктом захисту є ідентичність певної людської спільноти.